

[Thoft]

ikke flertal i folketinget for at tilkalde disse atomvåben, som de militære planlæggere går ud fra ankommer i en krisesituation. De militære planlæggere må altså i gang med at ændre på øvelsesmønstret og ændre på planlægningen, og det betragter vi som meget vigtigt at få fastslået.

Ligeledes må man i Baltaphovedkvarteret i gang med at ændre øvelsesmønstret. Jeg kunne godt have tænkt mig, at Danmark, sådan som det også fremgik af SFs og VS' dagsorden, sagde klart fra, når det gælder muligheden for førstebrug af atomvåben fra dansk jord, men i og med at det nu fastslås, at tilførsel af atomvåben forudsætter folketingets forudgående godkendelse – en godkendelse, som vi altså godt ved der ikke er flertal for – kan førstebrug af atomvåben jo ikke ske fra dansk territorium, og derfor kan vi godt leve med, at den del går ud.

SF har altså ingen problemer med at stemme for den socialdemokratiske dagsorden. Vi synes, det er et godt og et vigtigt skridt i retning af en skærpelse af dansk atompolitik. Jeg synes, det er vigtigt at fastslå, at suveræniteten med hensyn til om der skal anvendes atomvåben fra eller på dansk område, ligger i det danske folketing, og jeg er meget tryk, når jeg ved, at det er sådan, fordi der i folketinget ikke er det nødvendige flertal herfor.

Stinus (RV):

Spørgsmål, der ligner emnet for debatten i dag, har været drøftet flere gange før, både med udenrigsministeren og med forsvarsministeren som i dag.

Når det radikale venstre er glad for denne nye lejlighed til at diskutere spørgsmålet, er det, fordi vi ikke er tilfredse med de svar, regeringen hidtil har givet, og heller ikke med det svar, forsvarsministeren har givet i dag.

Forespørgslen tager denne gang sit udgangspunkt i den tænkte situation, at atomvåben allerede er placeret i Danmark, og spørger så: har Danmark mulighed for at modsætte sig brug af disse atomvåben?

I modsætning til, hvad forsvarsministeren har svaret her i dag, vil mit svar reelt være nej, og sandsynligvis bliver vi i givet fald slet ikke spurgt. Derfor er det af afgørende betydning, at atomvåben ikke bliver placeret i Danmark, ikke under nogen forhold, hver-

ken i freds-, krise- eller krigstid. Den bedste garanti imod dette er ikke, hvad folketinget vedtager her i dag, men afspænding og nedrustning, i særdeleshed på atomvåbenenes område. Derfor er det afgørende, hvilken rolle Danmark kan spille på disse områder.

På et tidspunkt, hvor der måske er et bedre forhandlingsklima på vej, er det oprørende, at Danmarks store allierede inden for NATO, USA, genoptager atomprøvesprængningerne. Det eneste sikre resultat er, at det bedre forhandlingsklima, som måske var på vej, spoles. Det får vi lejlighed til at drøfte senere på måneden.

Tilbage til det konkrete: atomvåben på dansk territorium og brugen af disse. I en debat den 15. marts 1984 slog forsvarsministeren fast, at der ikke er hindringer af juridisk karakter for, at Danmark siger nej til atomvåben på sit territorium i krigs-, krise- og fredstid, og allerede den 10. november 1983 slog forsvarsministeren i en lignende debat fast, at overførsel af allierede styrker med atombevæbning til Danmark ikke kan ske uden regeringens og folketingets accept.

Formelt er det sikkert rigtigt, at regeringens og folketingets accept er afgørende, men hvis vi forestiller os en egentlig krigssituation, må man nok regne med, at folketingets medvirken i beslutningsprocessen er ret illusorisk. Så kan man som hr. Thoft ved en tidligere lejlighed spørge: hvornår vil folketinget blive inddraget? Når krigen er forbi?

Det radikale venstre ønsker ikke at overdrage retten til at acceptere atomvåben på dansk territorium på noget tidspunkt til nogen regering, og vi ønsker ikke at overdrage retten til at bruge sådanne atomvåben hverken til regeringen eller til andre.

Med den nuværende danske atomvåbenpolitik må man nok anse det for mest sandsynligt, at spørgsmålet om atomvåben kan blive aktuelt i forbindelse med dette udefinerbare begreb: krisetid. Og netop fordi udtrykket ikke kan defineres klart, er det farligt. Hvem bestemmer, at nu er det krisetid? Gør den siddende regering? Gør NATO? Og hvis det sidste er tilfældet, træder Saceurs forstærkningsplan da i kraft? Vi må skønne, at svaret på dette spørgsmål er ja. Det betyder, at en dansk regering, eventuelt med folketingets accept, i løbet af meget kort tid formelt skal tage stilling til, om Danmark øn-